

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1162/16-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Žďár nad Sázavou, příspěvková organizace
Sídlo	Okružní 729/73, 591 01 Žďár nad Sázavou
E-mail právnické osoby	reditelstvi@mszdar.cz
IČ	71 001 565
Identifikátor	600 129 501
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Iveta Klusáková
Zřizovatel	Město Žďár nad Sázavou
Místa inspekční činnosti	Okružní 729/73, Brodská 776/5, Santiniho 11/13, Vysocká 232/10, Veselská 39/42, Žďár nad Sázavou
Termín inspekční činnosti	25. 11. 2016 – 30. 11. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s rámcovými vzdělávacími programy a právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb.

Získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí a o činnostech školy a školských zařízení v oblastech vymezených Plánem hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2016/2017 podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb.

Charakteristika

Právnícká osoba Mateřská škola Žďár nad Sázavou, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, školní jídelny a školní jídelny-výdejny v souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení. Činnost školy probíhá v sedmi většinou typizovaných budovách na adrese Okružní 729/73, Veselská 39/42, Haškova 1150/14, Brodská 776/5, Santiniho 11/13, Vysocká 232/10, Vančurova 113/14. Součástí areálů jsou prostorné zahrady, které jsou postupně rekonstruovány.

K datu inspekce bylo v mateřské škole zapsáno 693 dětí ve věku od 2 do 7 let, kapacita je využita na 93 %. Zájem rodičů o umístění dětí v mateřské škole ve věku od 2 let byl uspokojen opatřením zřizovatele, které vedlo ke zvýšení počtu tříd o jednu (z 28 na 29) a povolením výjimky z nejvyššího počtu dětí na třídu (v souladu s prostorovými podmínkami). Kapacita zařízení se zvýšila oproti původnímu stavu o 18 dětí. V jedné třídě probíhá výuka waldorfské pedagogiky, ostatní třídy jsou běžné, heterogenního složení. V posledním roce před vstupem do základní školy je 206 dětí, 32 dětí má odloženou povinnou školní docházku. V době inspekční činnosti se v mateřské škole vzdělávalo 10 cizinců, 11 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a 30 dětí ve věku od dvou let do tří let.

Školní jídelny a školní jídelny-výdejny zajišťovaly v době inspekční činnosti stravování 796 strávníkům.

Inspekční hospitace byly uskutečněny ve čtyřech místech poskytovaného předškolního vzdělávání na adrese Okružní 729/73, Brodská 776/5, Santiniho 11/13, Vysocká 232/10.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Dlouhodobá koncepce rozvoje je zpracována na základě analýzy výchozí situace v zařízení, zohledňuje místní podmínky i trendy ve vzdělávání (např. podpora kladných mezilidských vztahů).

Ředitelka školy byla na základě konkurzního řízení do funkce jmenována v srpnu 2016. Studium pro ředitele škol absolvovala již v roce 2010 jako zástupkyně ředitelky školy, nyní opětovně studuje. Ve své činnosti navazuje na předchozí vedení, jehož kroky postupně analyzuje, stejně jako aktualizuje a inovuje dokumentaci. Nastavila si vnitřní a vnější informační systém, dále kontrolní systém, zatím bez vyhodnocení.

Řízení je podpořeno přenesením rozhodovacích pravomocí a následných výkonných kompetencí na jednotlivé zástupkyně ředitele. Pravidelně jsou svolávány porady vedení, jejichž závěry jsou následně přenášeny na jednotlivá pracoviště. Pedagogické rady jednotlivých škol se scházely pravidelně, avšak projednávaly spíše organizační záležitosti. Průběhem vzdělávání dětí s konkrétními závěry pro jeho zkvalitnění se zabývaly zřídká.

Vzdělávání ve škole zajišťuje plně kvalifikovaný pedagogický sbor, jenž ke své práci přistupuje profesionálně. Vedením školy jsou podporovány pozitivní kolegiální vztahy a vzájemný respekt. Rozvíjí se vzájemná spolupráce např. formou vzájemných hospitací, workshopů, komunikací mezi vyučujícími a koordinátory (školních vzdělávacích programů, inkluze), metodiky. Jejich další vzdělávání je realizováno v souladu s nastavenou koncepcí a výsledky autoevaluace školy.

Pro letošní školní rok byly zaměstnány tři asistentky pedagoga, dvě školní asistentky a jedna chůva, což je významnou podporou při zavádění inkluze a péče o děti od 2 do 3 let.

Zlepšování materiálních podmínek školy směřovalo do oprav a rekonstrukcí budov, nyní se škola koncepčně zaměřuje na rekonstrukci a vybavení většiny školních zahrad.

Prostředí, které škola zajistila pro realizaci školních vzdělávacích programů, děti inspiruje a přispívá k jejich spokojenosti. Převážná část prostor působí estetickým a útulným dojmem, skýtá dostatek podnětů, dává prostor prožitkům, poznávacím zážitkům a relaxaci. Většina herního materiálu je dětem dostupná, didaktické pomůcky jsou pestré, kvalitní a nápadité. Dle prostorových podmínek jsou vytvořena centra aktivit. Rozšíření vzdělávací nabídky bylo v některých třídách podpořeno počítačovou technikou, interaktivní tabulí či interaktivní televizí. Nábytek splňující ergonomické požadavky by bylo třeba v některých případech doplnit. Ve třídě a sociálním zařízení zřízených pro vzdělávání dětí od dvou do tří let chybí přebalovací stůl a krytý nášlapný koš.

K úrazům dětí dochází pouze ojediněle.

Dětem mateřské školy na adrese Brodská 776/5 je poskytováno stravování ve vlastní školní jídelně, obdobná je i situace v mateřské škole na adrese Vančurova 113/14. V ostatních zařízeních se děti stravují ve třídách.

Stravování dětí se vyznačuje pestrostí a nápaditostí. V souladu s podporou zdravého životního stylu jsou zařazovány do skladby jídelníčků i méně známé zdravé pokrmy a potraviny. Část jídelen je členem projektu Zdravých školních jídelen. Pitný režim byl zajištěn.

Škola nevytváří podmínky pro strávňáky se specifickými požadavky na stravování a dietní stravování, zatím nepřijala žádného strávňáka, který by vyžadoval stravovací služby v dietním režimu. Ojediněle probíhá po vzájemné dohodě určitou formou individuální stravování (ohřívá se přinášená domácí strava).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční hospitace probíhaly ve třídách heterogenního složení, což je posunem od poslední inspekční činnosti. Vliv věkově smíšených tříd se pozitivně projevil zejména v rozvoji sociálních vztahů, přispíval k přirozené součinnosti a vzájemnému ovlivňování dětí různého věku.

Ve sledovaném průběhu vzdělávání využívala všechna pracoviště některé formy a metody práce alternativního programu Začít spolu, přestože v některých případech prostorové podmínky nebyly pro tento typ výuky příliš vhodné, a že se všichni pedagogové s tímto programem neztotožňovali. Propojovat spontánní a řízené činnosti se dařilo pouze výjimečně, což se projevilo v nízkém zastoupení spontánní hry a její malé časové vyváženosti. Společná činnost byla občas příliš dlouhá a náročná, zaměřená především na děti nejstarší věkové skupiny.

Vzdělávání probíhalo v klidné a příjemné pracovní atmosféře, komunikace probíhala zdvořilým a přátelským způsobem. Výrazným pozitivem byl vstřícný kamarádský přístup učitelek k dětem, jenž pro ně zastávaly důležitou roli i v osobním příkladu. Vzdělávací nabídka umožňovala prožitkové a situační učení. Prostředí pro vzdělávání bylo většinou velmi dobře připravené, podporována byla samostatná volba. Poskytovaný prostor vytvářel příležitosti pro tvořivé hledání, objevování, experimenty a kooperaci, což je posunem od poslední inspekční činnosti. Byl kladen důraz na přímou zkušenost a prožitek, zajištěna byla účinná motivace a podpora dětské aktivity. Vlastní vzdělávání bylo promyšleno vzhledem ke stanoveným cílům, v menší míře vzhledem ke složkám jejich obsahu (nejméně byla zastoupená složka postojová). Ve vztahu k činnostem v centrech aktivit se dětem občas

nedostávalo srozumitelných pokynů (co budou dělat, z čeho si mohou vybrat). Na atraktivitě ztrácely činnosti plněné zároveň i ve spontánních hrách. Ne vždy probíhala dostatečná kontrola daných pravidel práce v centrech, naopak při úklidu byly učitelky důsledné a přirozeně děti vedly k pečlivosti. Vhodným způsobem byla rozvíjena sebedůvěra dětí a empatické dovednosti, byl posilován pocit sounáležitosti. Ve vzájemných vztazích se projevovala zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora. Výborně byla hodnocena práce s chybou a poskytnutá možnost samostatně nalézat vhodná řešení. Průběžné pozitivní hodnocení posilovalo dětské sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnosti, ale k sebehodnocení vedlo jen ojediněle. Minimálně bylo využíváno i vzájemné hodnocení dětí.

Obsahová správnost vzdělávací nabídky byla většinou dodržena, avšak málo promyšlené bylo zařazování řízených zdravotně preventivních pohybových aktivit (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechové a relaxační cviky), které v průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány. Také záznamy o průběhu vzdělávání v třídních knihách ve všech případech nevypovídaly o jejich pravidelném uskutečňování, stejně jako v některých případech chyběly záznamy o pobytech venku. Ty byly v době inspekční činnosti kráceny přesto, že klimatické podmínky byly příznivé. Ve vztahu k úspěšnému naplňování očekávaných výstupů příslušného rámcového programu a plnění jednoho z hlavních cílů školy (podpora zdravého životního stylu) by bylo třeba věnovat náležitou pozornost rozvoji pohybových dovedností dětí, stejně tak jako zajistit každodenní a především odpovídající dobu pobytu venku (zpravidla dvě hodiny dopoledne).

V průběhu inspekční činnosti byl sledován i průběh a organizace stravování dětí. V mateřské škole na adrese Brodská 776/5 je strava vydávána v samostatné školní jídelně umístěné v přízemí školy. Při stolování bylo dbáno na dodržování kulturně společenských dovedností, většinou byla dostatečně podporována samostatnost dětí při sebeobsluze. Přejechy mezi jednotlivými podávanými pokrmy však narušují plynulý průběh vzdělávání (stanoven přesný časový rozpis z důvodů střídání tříd, který musí být dodržen). Je krácen čas pro hru i další činnosti, děti se zbytečně organizují, vznikají časové prostoje. Stresující je tato organizace zejména pro děti, které při odpoledním odpočinku usínají, kdy nemůže být plně respektována individuální potřeba spánku. Je třeba zvážit možnosti přijetí opatření ke zlepšení stavu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola vytváří dětem dobré předpoklady pro celoživotní učení. Propojením všech oblastí vzdělávání a kvalitou podmínek, za kterých probíhá, dosahuje škola hodnotných výstupů s akceptací individuálních potřeb i možností jednotlivých dětí.

Úroveň dosahovaných výsledků vzdělávání odpovídala očekávaným výstupům školních vzdělávacích programů. V rámci inspekčních hospitací děti prokázaly potřebnou samostatnost a aktivitu, velmi dobře spolupracovaly, komunikovaly a prezentovaly již řadu kvalitně osvojených dovedností. Přiměřeně k věku a individuálním možnostem zvládaly vztahové, pracovní a hygienické návyky. Nejstarší děti prokázaly i přiměřené interaktivní dovednosti včetně učebních předpokladů pro rozvoj základů čtení, psaní, počítání.

Výsledky vzdělávání dětí a jejich vzdělávací pokroky jsou průběžně monitorovány a zaznamenávány formou záznamových archů (ne vždy obsahovaly doporučení dalšího rozvoje), jejichž součástí jsou v některých případech i výběrová portfolia. Poznatky škola využívá v případě potřebných konzultací.

Škola průběžně uplatňuje kvalitní funkčně nastavený autoevaluační systém. Zjištěné informace o kvalitě vzdělávání vedou k přijímání efektivních opatření ke zvyšování kvality vzdělávání. Jejich účinnost je pravidelně vyhodnocována.

S principy postupného zavádění společného vzdělávání jsou učitelky seznámeny. Nově byla jmenována koordinátorka pro inkluzi, která postupně vytváří strategii práce s dětmi s různou potřebou podpůrných opatření, komunikuje a spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Program poradenských služeb ve škole zatím není nastaven a zpracován. Podpůrná a vyrovnávací opatření jsou realizována podle dosavadních právních předpisů, přestože dvě děti byly již nově diagnostikovány. Jejich plán pedagogické podpory podle nových pravidel nebyl do doby inspekční činnosti z časových důvodů ještě vytvořen. Všichni pracovníci školy přistupují ke každému dítěti a jeho rodině s respektem a úctou, jsou využívány aktivity zaměřené na vzájemné poznání, prosociální chování a komunikaci.

Primární prevence rizikových jevů probíhá jednak začleňováním témat do výuky, dále formou besed, projektů, společných školních akcí apod. K závažným projevům rizikového chování nedochází. V preventivních aktivitách je kladen důraz zejména na spolupráci se zákonnými zástupci, dále různými specificky zaměřenými organizacemi či specialisty. V rámci preventivních opatření je třeba vzhledem k velikosti školy zpřesnit postupová pravidla, která jsou zatím na velmi obecné úrovni, a začlenit je do programu poradenských služeb viz výše.

Mimo spolupráci se zřizovatelem lze velmi dobře hodnotit i spolupráci se zákonnými zástupci, čímž je úspěšně realizována jedna z hlavních priorit školních vzdělávacích programů. Systém vzájemné komunikace je založen na různých formách (např. denní ranní setkávání) s cílem zvýšení otevřenosti školy vůči veřejnosti. K zajištění informovanosti slouží vedle obvyklých způsobů předávání informací (školní nástěnky, webové stránky) i pravidelné schůzky, třídní a školní aktivity apod. Zpětnou vazbu škola získává i prostřednictvím anketních dotazníků, jejichž výsledky využívá ke zkvalitňování provozu (např. prodloužení provozní doby). Na všech odloučených pracovištích jsou zřízeny Spolky rodičů.

Závěry

Hodnocení vývoje

- došlo k posunu v materiální oblasti celé školy s pozitivním dopadem na nabídku vzdělávacích podnětů a estetičnost prostředí,
- zvýšila se celková kapacita zařízení,
- byl prodloužen provoz školy,
- byly zavedeny věkově smíšené třídy s pozitivním dopadem zejména na rozvoj sociálních vztahů mezi dětmi různého věku,
- v průběhu vzdělávání se pozitivně projevila podpora inovace využívání některých moderních metod a forem práce (např. je více zařazováno prožitkové, kooperativní a činnostní učení, přímé pozorování, experimenty, skupinové činnosti),
- byla stanovena jednotná organizace hry a vzdělávacích činností v centrech aktivit (alternativní program Začít spolu).

Silné stránky

- udržované a esteticky podnětné prostředí,
- úspěšná snaha pedagogických pracovníků o práci v příznivém klimatu,
- pozornost věnovaná rozvoji klíčových kompetencí k řešení problémů,
- kvalitní funkčně nastavený autoevaluační systém,
- spolupráce se zákonnými zástupci dětí s pozitivním dopadem na úspěšnou realizaci školních vzdělávacích programů.

Slabé stránky

- podpora zdravého životního stylu neprobíhala vyváženým způsobem (řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity neprobíhaly pravidelně několikrát týdně, docházelo ke krácení pobytu venku),
- plošné zavedení jednotné organizace hry a vzdělávacích činností v centrech aktivit, bez ohledu na dispozici prostředí a vybavení jednotlivých škol a neztotožnění se všech pedagogů s alternativním programem Začít spolu,
- nízké zastoupení spontánní hry, plynulost a provázanost realizovaných aktivit,
- malá pozornost byla věnovaná cílenému rozvoji a upevňování postojů,
- málo bylo využíváno sebehodnocení a vrstevnické hodnocení dětí,
- organizací stravování v samostatných školních jídelnách nedocházelo plně k respektování individuální potřeby aktivity, spánku, odpočinku a časového prostoru na jídlo jednotlivých dětí (není klid a pohoda).

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zajistit podporu zdravého životního stylu v souladu s podmínkami organizace a životosprávy Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a profilací školy,
- upravit organizaci stravování v samostatných školních jídelnách s ohledem na zajištění odpovídajících podmínek životosprávy a podmínek psychosociálních v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání,
- působit na pedagogy s cílem zvýšit účinnost využívaných výchovných a vzdělávacích strategií,
- poskytnout pedagogům dostatek volného prostoru pro volbu vlastního vhodného pedagogického stylu a rozšířit možnosti jejich participace při tvorbě školního vzdělávacího programu tak, aby vyhovoval všem a dosáhl plného souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem,
- zefektivnit činnost pedagogických rad,
- sjednotit postupy v rámci vedení pedagogické diagnostiky, zejména vzhledem k doporučení dalšího rozvoje dětí a přijímání vhodných pedagogických opatření k jejich další podpoře,
- zpřesnit postupová pravidla v rámci společného vzdělávání a primární prevence rizikových jevů,

- vybavit třídy chybějícím nábytkem, který splňuje ergonomické předpoklady, doplnit vybavení sociálního zařízení třídy dětí od dvou do tří let.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřské školy Žďár nad Sázavou, příspěvková organizace ze dne 15. 6. 2009, včetně dodatku ze dne 24. 6. 2016
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 21. 11. 2016
3. Usnesení Krajského soudu v Brně o změně ze dne 20. 7. 2016
4. Výpis správního řízení – Krajský úřad Kraje Vysočina č.j. KUJI 60932/2016, spis. Značka OSMS 368/2016 OSMS ze dne 3. 8. 2016
5. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky s účinností od 1. 8. 2016 ze dne 13. 5. 2016
6. Osvědčení o absolvování kvalifikačního studia pro ředitele škol a školských zařízení, ze dne 18. 5. 2010
7. Koncepce rozvoje školy na období 2016 – 2022
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Je nám dobře na světě“ (odloučené pracoviště Santiniho 11/13), platný od 1. 9. 2012
9. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „S kamarádem na sluníčku i v dešti“ (odloučené pracoviště Okružní 729/73), platný od 1. 9. 2016
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „V pohádce a s pohádkou do světa“ (odloučené pracoviště Brodská 776/5), platný od 1. 9. 2014
11. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Doma i na sluníčku“ (odloučené pracoviště Vysocká 232/10), platný od 1. 9. 2014
12. Školní řady mateřských škol na adrese Okružní 729/73, Brodská 776/5, Santiniho 11/13, Vysocká 232/10, platné od 1. 9. 2016
13. Provozní řady mateřských škol na adrese Okružní 729/73, Brodská 776/5, Santiniho 11/13, Vysocká 232/10, platné od 1. 9. 2016
14. Kritéria přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání
15. Rozhodnutí ředitelky školy
16. Školní matrika
17. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
18. Statistické výkazy, školní rok 2016/2017
19. Výjimky z počtu dětí, školní rok 2016/2017
20. Personální dokumentace
21. Rozpis přímé vyučovací povinnosti pro školní rok 2016/2017
22. Plán dalšího vzdělávání vedoucích pracovníků od 1. 9. 2016
23. Plány dalšího vzdělávání pedagogů pro školní rok 2016/2017
24. Zápisy z porady vedoucích zaměstnanců, školní rok 2016/2017
25. Zápisy z pedagogických rad mateřských škol na adrese Okružní 729/73, Brodská 776/5, Santiniho 11/13, Vysocká 232/10 do doby inspekční činnosti
26. Třídní knihy, školní rok 2016/2017, docházka dětí
27. Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2016/2017
28. Hospitační záznamy, školní rok 2015/2016, 2016/2017

29. Školní preventivní program pro MŠ Žďár nad Sázavou
30. Směrnice k zajištění bezpečnosti zdraví dětí v mateřských školách ze dne 1. 11. 2011
31. Vyhodnocení prevence rizik ze dne 1. 3. 2011
32. Autoevaluační zprávy za školní rok 2015/2016
33. Knihy úrazů ke dni 1. 3. 2015 mateřských škol na adrese Okružní 729/73, Brodská 776/5, Santiniho 11/13, Vysocká 232/10, Veselská 39/42, záznamy o úrazu
34. Dokumentace školního stravování za školní jídelny na adrese Brodská 776/5, Veselská 39/42 a Vysocká 232/10 ke dni kontroly

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka	Mgr. Pavla Srnská v. r.
Mgr. Václav Čech, školní inspektor	Mgr. Václav Čech v. r.
Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice	Bc. Dana Kuličková v. r.
Mgr. Eva Šimečková, přizvaná osoba	Mgr. Eva Šimečková v. r.

V Jihlavě 19. prosince 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Iveta Klusáková, ředitelka školy	Mgr. Iveta Klusáková v. r.
---------------------------------------	----------------------------

Ve Žďáře nad Sázavou 28. prosince 2016